بررسی آتیه‌نو از مراکز ملکی و درمانی کشور

هر بیمارستان تأمین اجتماعی؛ یک مرکز اقماری

گـزارش

پوشش بیمه درمان بیش از ۴۴ میلیون نفر از افراد جامعه که بیش از نیمی از جمعیت کشور را شامل می‌شود، سازمان تأمین‌اجتماعی را در مقام نخستین خریدار درمان و دومین تولیدکننده این خدمات قرار داده است. این نهاد در دو بخش درمان مستقیم و غیرمستقیم نیازها و هزینه‌های درمانی بیمه‌شدگان را تأمین می‌کند. تأمین‌اجتماعی در بخش درمان مستقیم از طریق ۳۱۰ مرکز درمان سرپایی و پنج مرکز جراحی محدود سرپایی، به بیمه‌شدگان خدمت‌رسانی کرده و در حوزه بستری نیز از طریق ۷۸ بیمارستان (۷۰ بیمارستان ملکی و هشت بیمارستان تحت پوشش هلدینگ درمان) پاسخگوی نیازهای درمانی بیمه‌شدگان است.

سازمان تأمین‌اجتماعی با احداث بیمارستان در سراسر کشور به‌ویژه در مراکز استان‌ها، دسترسی به درمان افراد تحت پوشش را فراهم کرده و جز در موارد خاص، ضرورت مراجعه به بیمارستان‌های کلانشهرها را از دوش آنها برداشته است. ارائه خدمات تخصصی، فوق‌تخصصی، تشخیصی و پاراکلینیک بیمارستان‌ها، علاوه بر درمانگاه‌های شهر، میزان استقبال از درمان تأمین‌اجتماعی را بسیار چشمگیر کرده و این استقبال با فزونی یافتن کیفیت خدمات، به عنوان اهرم راهبردی سازمان تأمین‌اجتماعی، رو به گسترش است؛ آنگونه که بودجه درمان سازمان در سال ۹۸ به مبلغ ۲۵ هزار میلیارد تومان درنظر گرفته شد که این میزان در سال ۹۹ به ۳۹ هزار میلیارد تومان افزایش یافت و در سال ۱۴۰۰ بودجه درمان سازمان، مبلغ ۵۱ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان را به خود اختصاص داد.

بسیاری از بیمارستان‌های تأمین‌اجتماعی علاوه بر ارائه خدمات به مردم منطقه و استان، به عنوان یک مرکز اقماری، پاسخگوی نیازهای درمانی بیمه‌شدگان استان‌های مجاور نیز هستند؛ به‌ویژه اینکه هریک از مراکز در زمینه برخی از رشته‌های تخصصی و فوق تخصصی سرآمد بوده و توانسته است نظر بیمه‌شدگان را جلب کند و به این ترتیب می‌توان گفت به گونه‌ای هم‌افزایی در حوزه درمان تأمین‌اجتماعی ایجاد شده است.

رایگان بودن خدمات درمان تأمین‌اجتماعی مزیت دیگری است که استقبال از این خدمات را فزونی داده و آرامش خاطر بیمه‌شدگان را در روزهای سخت زندگی فراهم کرده است؛ بخصوص اینکه هزینه‌های درمان حتی در بخش‌های دولتی با تعیین تعرفه‌های جدید سالانه رو به افزایش است و این هزینه‌ها در بخش‌های خصوصی بسیار گران‌تر بوده و مستلزم پرداخت‌های سرسام‌آور درمانی است که از عهده بسیاری از بیمه‌شدگان خارج است و اما تأمین‌اجتماعی با احداث بیمارستان‌های ملکی در سراسر کشور و نیز بیمارستان‌های هیأت‌مدیره‌ای همچون میلاد تهران که از نظر کیفیت خدمات در جایگاه مجهزترین بیمارستان‌های خاورمیانه قرار دارد، توانسته است نیازهای درمانی بیمه‌شدگان را مانند بخش‌های خصوصی و حتی فراتر از آن پاسخگو باشد.

همیاری برای درمان کرونا

بیمارستان‌های تأمین‌اجتماعی با شیوع بیماری کرونا، دست در دست مراکز درمانی دانشگاهی نسبت به پذیرش، پایش و درمان بیماران کرونا اقدام کرده و تمامی امکانات و تجهیزات درمانی را برای درمان بیماران به کار گرفتند؛ بسیاری از این مراکز سانتر درمان بیماران کرونا محسوب شده و برای پاسخگویی مناسب نسبت به افزایش تخت‌های بستری اقدام کردند. در این مراکز بیماران کرونا از بدو ورود در تریاژ اورژانس بیمارستان‌ها شناسایی شده و برای درمان به بخش‌های مختلف ارجاع داده می‌شدند. میزان این خدمات به حدی است که از آغاز همه‌گیری تا پایان سال ۱۴۰۰ بیش از ۲۰۰ هزار بیمار مبتلا به کووید ۱۹ در مراکز ملکی تأمین‌اجتماعی از خدمات بستری و درمانی برخوردار شده‌اند.

استان تهران

اداره کل تأمین‌اجتماعی استان تهران، ۳۰ درصد از بار درمان مستقیم تأمین‌اجتماعی را بر دوش دارد؛ این اداره کل با دارا بودن ۱۱ بیمارستان و ۲۹ مرکز جراحی محدود، پلی کلینیک و درمانگاه در خدمت بیمه‌شدگان قرار دارد و به‌ویژه در شیوع بیماری کرونا، روزانه به بیش از ۲۷ هزار بیمار سرپایی و بیش از ۲ هزار بیمار بستری خدمت‌رسانی کرده است. تدارک و تأمین تخت‌های بستری بیماران کرونایی، تأمین داروهای مورد نیاز، تأمین تجهیزات و لوازم مصرفی و بسیاری برنامه‌های دیگر از جمله اقدامات مؤثر این اداره کل در بیمارستان‌ها و مراکز درمانی تأمین‌اجتماعی در استان تهران به شمار می‌رود. گسترش بیمارستان‌های تأمین‌اجتماعی استان تهران در مناطق گوناگون این کلانشهر شامل بیمارستان‌های شهید لبافی‌نژاد، لواسانی، معیری، شریعت رضوی، شهید فیاض‌بخش، آیت‌الله کاشانی، هدایت، شهدای پانزده خرداد، امام رضا(ع)، شهریار و ۱۲ بهمن مردم را بی‌نیاز از تردد در سایر مناطق کرده است.

استان اصفهان

مراکز ملکی تأمین‌اجتماعی استان اصفهان، خدمات مورد نیاز بیش از ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر از جمعیت تحت پوشش این استان را ارائه می‌دهند. بیمارستان‌های دکتر شریعتی، دکتر غرضی و حضرت فاطمه‌الزهرا(س) نجف‌آباد، بار عظیمی از خدمات درمانی مردم استان و نیز استان‌های مجاور را بر دوش دارند؛ به گونه‌ای که سهم مجموع تخت‌های فعال سه بیمارستان از کل تخت‌های فعال بیمارستان‌های استان حدود ۱۰ درصد است. همچنین بیمارستان‌های دکتر شریعتی و دکتر غرضی اصفهان، پس از بیمارستان میلاد تهران، بالاترین آمار تعداد بیمار بستری کرونا را به خود اختصاص دادند. در شرایط همه‌گیری نیز، ابتدا بیمارستان‌های تأمین‌اجتماعی حضرت فاطمه‌الزهرا(س) و بیمارستان دکتر غرضی اصفهان و سپس بیمارستان دکتر شریعتی به عنوان مرکز ریفرال بیماران بستری کرونا اختصاص یافت.

استان آذربایجان‌شرقی

بیمه‌شدگان تأمین‌اجتماعی آذربایجان‌شرقی از طریق دو بیمارستان تخصصی و فوق‌تخصصی عالی‌نسب و بیمارستان ۲۹ بهمن خدمات بستری مورد نیاز خود را دریافت می‌کنند و بیماران می‌توانند از خدمات ارتوپدی، قلب، آنژیوگرافی، آنژیوپلاستی مغز، جراحی قلب، جراحی مغز و اعصاب، جراحی عمومی، جراحی ارولوژی، چشم‌پزشکی، جراحی گوش‌وحلق‌وبینی، گوارش، آنکولوژی، سنگ‌شکنی، داخلی مغز و اعصاب، داخلی و نیز خدمات زنان و زایمان و جراحی زنان این مرکز به فراخور هریک از وظایف بیمارستانی بهره‌مند شوند. همچنین این مراکز در دوران همه‌گیری کرونا نیز دوشادوش مراکز درمانی دولتی به بیماران خدمت‌رسانی کرده و برای این منظور، ۳۰ درصد از تخت‌های بیمارستانی خود را به بیماران کرونا اختصاص دادند.

استان گلستان

بیمارستان‌های حکیم جرجانی گرگان و خاتم‌الانبیاء(ص) گنبد کاووس، دو مرکز بستری تأمین‌اجتماعی در استان گلستان به شمار می‌روند که همواره پذیرای انبوهی از بیمه‌شدگان تأمین‌اجتماعی هستند. کیفیت مناسب این مراکز مایه اطمینان قلبی مردم منطقه به دسترسی به درمان رایگان شده است و به‌ویژه خدمات تخصصی ارتوپدی، جراحی اعصاب‌وروان، ارولوژی و زنان و زایمان این مراکز با استقبال مردم منطقه و استان‌های همجوار مانند سمنان، مازندران و خراسان جنوبی مواجه شده است. در شرایط همه‌گیری نیز حدود ۹۸,۵ درصد کل تخت‌های این دو مرکز در اختیار بیماران کرونا قرار گرفته بود و در موج پنجم این بیماری، روزانه ۵۱۰ نفر در مراکز سرپایی بیمارستانی و ۴۵۰ نفر در مراکز درمانی سرپایی تأمین‌اجتماعی استان پذیرش می‌شدند و بیش از ۶ هزار بیمار کرونا در هر دو بیمارستان از خدمات تأمین‌اجتماعی برخوردار شدند.

استان سمنان

بیمارستان شفاء به عنوان تنها مرکز بستری تأمین‌اجتماعی در استان سمنان، پذیرای خیل عظیم بیمه‌شدگان استان است؛ در سال ۱۴۰۰ حدود ۴۹۴ هزار نفر از خدمات بستری این مرکز برخوردار شده‌اند و می‌توان گفت این مرکز به عنوان خانه امن بیمه‌شدگان به شمار می‌رود و بسیاری از مردم شهرها و مناطق استان برای درمان بیماری‌ها خود به این مرکز مراجعه می‌کنند. این مرکز درمانی با ارائه خدمات تخصصی اطفال، داخلی، جراحی، زنان و زایمان، (VIP)، بخش‌های مراقبت ویژه شامل (ICU)، (CCU) و (NICU) و اورژانس، زایشگاه، اتاق عمل و دیالیز تأمین‌کننده نیاز بیمه‌شدگان در حوزه خدمات درمانی است. این مرکز درمانی در شیوع کرونا نیز فعالانه در خدمت بیمه‌شدگان قرار داشت و خدمات مورد نیاز این بیماران را در دو حوزه بستری و سرپایی فراهم کرد. بر اساس آمار تعداد هزار و ۶۳۵ بیمار از خدمات بستری و ۴۸ هزار و ۴۸۶ نفر از خدمات سرپایی مرکز بهره‌مند شدند.

استان آذربایجان‌غربی

تأمین‌اجتماعی آذربایجان‌غربی از طریق بیمارستان ۲۸۰ تختخوابی امام رضا(ع) ارومیه، نیازهای درمانی بیمه‌شدگان استان را پاسخگو است و این مرکز درمانی از جایگاه مهمی در بین مردم برخوردار است. بسیاری از افراد از اقصی نقاط استان و حتی سایر استان‌ها به این مرکز درمانی مراجعه می‌کنند. خدمات بیمارستان از نوع جنرال بوده و در سال ۱۴۰۰ تعداد ۱۹ هزار و ۵۴۳ نفر از خدمات بستری این مرکز بهره‌مند شدند که این میزان در بخش درمان سرپایی ۳۴۱ هزار و ۳۸۳ نفر را شامل می‌شود. همچنین ضریب اشغال تخت این مرکز ۷۰ تا ۷۵ درصد است. از آغاز همه‌گیری کرونا تاکنون، تأمین‌اجتماعی استان دوشادوش مراکز دولتی در پذیرش، پایش و درمان بیماران کرونا اقدام کرده است و در این بیمارستان نیز دو بخش بستری ۳۲ و ۱۴ تختخوابی برای درمان بیماران کرونا اختصاص یافته بود. علاوه بر آن بخش ویژه ۱۰ تختخوابی نیز برای پذیرش بیماران حاد در نظر گرفته شد. همچنین بخش سرپایی این مرکز با دارا بودن ۱۶ تخت بستری اختصاص به بیماران کووید ۱۹ پیدا کرد.

استان کردستان

بیمارستان‌های تأمین‌اجتماعی سنندج و سقز در استان کردستان به عنوان قطب درمان بیماری‌ها به شمار رفته و با توجه به ارائه اعمال جراحی بزرگ مانند پیوند قرنیه و تعویض مفصل علاوه بر مردم استان و استان‌های همجوار، مردم کشورهای همجوار نیز برای دریافت خدمات به مراکز تأمین‌اجتماعی مراجعه می‌کنند. همچنین بلوک زایمان بیمارستان سنندج سه سال متوالی موفق به اخذ رتبه نخست شاخص‌ها در بین مجموع ۷۰ بیمارستان تأمین‌اجتماعی شده است و به این دلیل، خدمات مرکز با استقبال مردم مواجه شده و تخت‌های بیمارستان مدام اشغال است. در همه‌گیری کرونا نیز این دو بیمارستان در زمینه غربالگری و درمان بیماران کرونا دوشادوش مراکز دانشگاهی خدمت‌رسانی کرده و از آغاز بیماری تا اواسط سال ۱۴۰۰ تعداد ۷۴۷ بیمار در بیمارستان‌های ملکی بستری شدند.

استان کرمانشاه

مدیریت درمان تأمین‌اجتماعی استان کرمانشاه از طریق دو بیمارستان شهدای کرمانشاه و حضرت معصومه(س)، خدمات مورد نیاز درمانی بیمه‌شدگان استان را که ۳۹ درصد جمعیت را شامل می‌شود، تأمین می‌کند. کیفیت خدمات این مراکز توانسته است نظر بیمه‌شدگان استان را جلب کند و به این ترتیب، بیمارستان‌های تأمین‌اجتماعی به عنوان مراکز خوشنام در بین مردم شناخته می‌شود. دامنه استقبال از خدمات تأمین‌اجتماعی کرمانشاه، حتی مرزهای جغرافیایی استان را درنوردیده و بسیاری از افراد ساکن در سایر استان‌ها مانند ایلام، لرستان، کردستان و همدان برای دریافت خدمات خود به این مراکز مراجعه می‌کنند. به‌ویژه خدمات تخصصی جراحی مغز و اعصاب، ارتوپدی، چشم و زنان و زایمان با استقبال بسیار زیادی مواجه است و در حوزه زنان و زایمان، یک‌سوم موالید استان در بیمارستان حضرت معصومه (س) انجام می‌شود. در ایام کرونا نیز مراکز درمانی تأمین‌اجتماعی اعم از مراکز سرپایی و نیز بستری در اختیار بیماران کرونا علاوه بر بیماران عادی قرار داشت و این مراکز در زمینه پذیرش و درمان بیماران دوشادوش مراکز درمانی دانشگاهی به مردم خدمت‌رسانی می‌کردند و از آغاز همه‌گیری تا پایان دی‌ماه سال ۱۴۰۰ تعداد ۳ هزار و ۶۵۵ بیمار در بیمارستان‌های تابعه این مدیریت بستری شدند.

استان چهارمحال و بختیاری

بیمارستان تأمین‌اجتماعی امام علی (ع) شهرکرد در استان چهارمحال و بختیاری یکی از مجهزترین مراکز بستری در استان به شمار می‌رود که استقبال از خدمات این مرکز بسیار چشمگیر است و علاوه بر مردم استان، بیمه‌شدگان استان‌های همجوار مانند اصفهان، خوزستان و فارس به این مرکز مراجعه می‌کنند، به نحوی که در سال ۱۴۰۱ بیش از ۱۴ هزار بیمار بستری و ۱۹۳ هزار و ۶۶۳ بیمار سرپایی در این مرکز پذیرش شده و از خدمات درمانی استفاده کرده‌اند. در همه‌گیری کرونا نیز حدود ۱۰۰ تخت بستری بیمارستان برای ارائه خدمات به بیماران کووید ۱۹ فعال بود و حدود ۴ هزار بیمار کرونایی از خدمات بستری و بیش از ۱۵۰۰ بیمار از خدمات سرپایی مرکز استفاده کرده‌اند.

استان قم

بیمارستان تأمین‌اجتماعی امام رضا(ع) قم به عنوان تنها مرکز بستری تأمین‌اجتماعی در استان، خدمات مورد نیاز بیمه‌شدگان را در حوزه‌های اورژانس، عمل‌های جراحی، داخلی زنان و اطفال، داخلی و جراحی مردان، جراحی زنان و زایمان، جراحی عمومی زنان و بلوک زایمان تأمین می‌کند. سالیانه حدود ۳۰۰ هزار نفر برای دریافت خدمات به این مرکز مراجعه می‌کنند و به واسطه کیفیت مناسب، بیمه‌شده‌های سایر استان‌ها از جمله استان مرکزی، اصفهان، همدان و حتی تهران نیز به این مرکز مراجعه می‌کنند. خدمات این بیمارستان در شیوع کرونا نیز بسیار چشمگیر بود و از ابتدای شیوع این بیماری این مرکز به عنوان نخستین بیمارستان تأمین‌اجتماعی و سومین بیمارستان در سطح کشور، در پذیرش بیماران کرونا شناخته شد و بیماران از خدمات بستری، سرپایی و دارویی بهره‌مند شدند.

استان کرمان

مدیریت درمان تأمین‌اجتماعی استان کرمان با دارا بودن سه مرکز بستری شامل بیمارستان پیامبر اعظم(ص) کرمان، بیمارستان امام علی(ع) زرند و بیمارستان دکتر غرضی سیرجان در خدمت بیمه‌شدگان استان قرار دارد و مراجعه‌کننده‌ها می‌توانند از خدمات جراحی زنان، جراحی مردان، زنان و زایمان، (Post CCU)، اطفال و نوزادان، (NICU)، (ICU)، (CCU)، زایشگاه، بخش نوزادان و بخش‌های داخلی این مراکز بهره‌مند شوند. کیفیت مناسب خدمات و خوشنامی بیمارستان سبب شده است تا بیمه‌شدگان سایر استان‌ها نیز از جمله سیستان و بلوچستان و هرمزگان از خدمات این مراکز استقبال کنند و به‌ویژه در سال‌های اخیر بار مراجعه به این بیمارستان فزونی یافته است. در همه‌گیری کرونا نیز این بیمارستان‌ها فعالانه در زمینه پذیرش و درمان بیماران مشارکت کرده و خدمات مناسبی را ارائه کرده‌اند؛ به طوری که ۳۰ درصد بیماران قطعی کرونای استان کرمان در بیمارستان‌های تأمین‌اجتماعی بستری شده و از خدمات درمانی بهره‌مند شدند.

سلاله صدرایی
روزنامه‌نگار

بیمارستان‌های تأمین‌اجتماعی با شیوع بیماری کرونا، دست در دست مراکز درمانی دانشگاهی نسبت به پذیرش، پایش و درمان بیماران کرونا اقدام کرده و تمامی امکانات و تجهیزات درمانی را برای درمان بیماران به کار گرفتند

نکتـه

مدیر درمان خوزستان درباره این استان اعلام کرد

پیوستن تمام درمانگران به نسخه الکترونیک

مدیر درمان تأمین‌اجتماعی استان خوزستان درباره وضعیت اجرای نسخه‌نویسی الکترونیک در این استان گفت: «سامانه نسخه الکترونیک تأمین‌اجتماعی تمام متقاضیان فعالیت را ثبت‌نام کرده و در حال حاضر حدود ۴ هزار و ۵۰۰ پزشک، دندانپزشک و ماما بر روی سامانه (ep) فعالیت دارند که شامل کلیه درمانگران طرف قرارداد و غیرطرف قرارداد است.»

امیرحسین بنی‌احمد با بیان اینکه ما در حال حاضر ۲ هزار و ۴۰۰ مرکز درمانی طرف قرارداد داریم، اظهار کرد: «برای جمعیت ۳ میلیون و ۲۶ هزار و ۷۷۵ نفری بیمه‌شدگان استان، حدود هزار مرکز در اهواز داریم و پس از آن به ترتیب بالاترین آمار مراکز طرف قرارداد در شهرهای دزفول با حدود ۲۵۰، بهبهان با ۱۷۰، آبادان ۱۲۰، شوشتر ۸۶ و ماهشهر با ۸۰ مرکز واقع شده‌اند.»

مدیر درمان تأمین‌اجتماعی استان خوزستان آماری از مراکز طرف قرارداد استان، ارائه و اظهار کرد: «حدود ۶۸۰ مرکز شامل پزشک عمومی، متخصص، فوق تخصص، دندانپزشک و روانپزشک، حدود ۶۵۰ داروخانه، ۸۲۰ مرکز پاراکلینیک و ۱۵۲ درمانگاه طرف قرارداد مشغول فعالیت هستند و در بخش بستری نیز با ۶۰ مرکز طرف قرارداد هستیم.»

بنی‌احمد افزود: «همه مراکزی که به صورت کامل فعالیت الکترونیک دارند، در پذیرش اسناد نیازی به مراجعه به استان و طی مراحل پذیرش و تحویل سند ندارند که این موضوع به‌ویژه برای مراکز شهرستان بسیار حائز اهمیت است. به این ترتیب روند رسیدگی و پراخت اسناد با سرعت قابل توجهی انجام می‌شود.» وی با اشاره به اینکه ضوابط قرارداد الکترونیک و عادی تفاوتی با یکدیگر ندارند، گفت: «روند رسیدگی و پذیرش اسناد و پرداخت مطالبات در فرایند الکترونیک تسریع می‌شود.» مدیر درمان تأمین‌اجتماعی استان خوزستان درباره اقدامات این استان برای کنترل و درمان همه‌گیری کرونا گفت: «سازمان تأمین‌اجتماعی در ایام کرونا در راستای تسهیل و دریافت خدمات، مقررات کلی پرداخت اسناد را برای کمک به بیمه‌شدگان را تغییر داد و فرانشیز را کاهش داد. قواعد تعیین شده از جمله پرداخت هزینه داروهای گرانقیمت درمان کرونا در اورژانس و در دوره‌های پیک بیماری کمک بزرگی به روند پذیرش و دریافت خدمات کرد.» بنی‌احمد افزود: «این در حالی است که بیماران در شرایط عادی تحت نظر باید ۳۰ درصد فرانشیز را پرداخت می‌کردند. همچنین برخی داروهای خاص و گرانقیمت تحت پوشش بیمه‌ای قرار گرفت.» وی با بیان اینکه اجرای طرح حمایت مالی نیز از اسفندماه سال ۹۹ ابلاغ شد و جریان پذیرش بیماران و دریافت خدمات در بخش بستری را تسهیل کرد، گفت: «در این طرح سازمان تأمین‌اجتماعی در شهرهای فاقد بیمارستان ملکی کلیه هزینه‌های بستری بیماران را در مراکز بیمارستانی دانشگاهی برعهده دارد و بیمه‌شدگان با فرانشیز صفر بستری و خدمات دریافت می‌کنند. همچنین در شهرهای دارای بیمارستان ملکی نیز برای افراد بالای ۶۵ سال همین تسهیلات ارائه می‌شود.»